

CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU

DECIZIE

nr. _____

din _____

Cu privire la aprobarea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare furnizat/prestat de către S.A. „Apă-Canal Chișinău”

Având în vedere Nota informativă nr. 01-25040 din 01.11.2022 a S.A. „Apă-Canal Chișinău”, operator al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare care asigură prestarea acestui serviciu în municipiul Chișinău în temeiul Contractului de delegare a gestiunii din 13.03.2015, luând în considerare situația financiară excepțională în care se află operatorul, întru prevenirea unei situații de incapacitate de plată a operatorului și sistare a prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în municipiul Chișinău;

Ținând cont de opinia autorității de reglementare vizând solicitarea operatorului de ajustare a tarifelor nr. 01-6766 din 25.03.2022, completată prin scrisoarea nr. 01-11527 din 25.05.2022, conform căreia tariful mediu care ar putea fi aprobat de către această autoritate publică urmează a fi redus de peste 3 ori, fapt care ar conduce la incapacitatea de plată a operatorului imediat după primul exercițiu de facturare cu aplicarea tarifelor reduse, ținând cont de solicitarea operatorului nr. 01-16178 din 04.07.2022 de suspendare a examinării cererii de ajustare a tarifelor, precum și solicitarea nr. 01-24929 din 31.10.2022 de reluare a examinării cererii de ajustare a tarifelor cu emiterea avizului prevăzut la art. 35 alin. (3) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13.12.2013;

Luând în considerare existența unei garanții acordate de Consiliul Municipal Chișinău și a unor obligațiuni conform Contractului de garanție, despăgubire și suport al proiectului nr. FI 436 MD Serapis Nr. 2011 0235 din 07.02.2014, încheiat între Primăria municipiului Chișinău, S.A. „Apă-Canal Chișinău” și Banca Europeană de Investiții și Contractului de garanție, despăgubire și suport al proiectului nr. 44027 din 07.02.2014, încheiat între Primăria municipiului Chișinău, S.A. „Apă-Canal Chișinău” și Banca Europeană pentru Reconstrucție, ambele semnate în temeiul Deciziei Consiliului Municipal Chișinău nr. 9/55 din 18.12.2013 și aprobate prin Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 3/5 din 19.05.2015;

Având în vedere Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. _____ din _____ 2022 „Cu privire la preluarea datoriei conform Acordului de Împrumut Nr. 44027 din 19.12.2013, încheiat între S.A. „Apă-Canal Chișinău” și Banca

Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare” , precum și Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. _____ din _____.2022 „Cu privire la preluarea datoriei conform Contractului de Finanțare FI No 81.436 Serapis No 2011 0235 din 19.12.2013, încheiat între S.A. „Apă-Canal Chișinău” și Banca Europeană de Investiții”;

În temeiul art. 14 alin. (2) lit. h) și q) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 „Privind administrația publică locală”; art. 8 și art. 35 alin. din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13.12.2013, Consiliul Municipal Chișinău DECIDE:

1. Se aprobă și se pun în aplicare din data publicării în mass-media locală:

1.1. Tariful mediu calculat pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă în mărime de 17,84 lei/m³, inclusiv:

- pentru consumatorii casnici – 17,84 lei/m³;
- pentru consumatori non-casnici – 17,84 lei/m³.

1.2. Tariful mediu calculat pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate în mărime de 8,02 lei/m³, inclusiv:

- pentru consumatorii casnici – 7,44 lei/m³;
- pentru consumatori non-casnici – 10,26 lei/m³.

1.3. Tarifele aprobate nu includ TVA. TVA se va aplica suplimentar, conform prevederilor legislației fiscale. La data aprobării prezentei decizii, serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare prestat consumatorilor casnici este scutit de TVA, iar prestat consumatorilor non-casnici – este suspendat impozitării la cota standard.

2. Se aprobă majorarea redevenței ce urmează a fi inclusă în Contractul de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare din 13.03.2015, până la nivelul de 99 922 498 lei/an.

3. Direcția relații publice va reflecta în mass-media locală prevederile prezentei decizii.

4. Se solicită autorităților publice locale din aria serviciilor operatorului S.A. „Apă-Canal Chișinău” aprobarea prin decizii ale autorităților deliberative, a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în cuantum unic pentru toate localitățile din aria de prestarea serviciilor, conform art. (5²), după cum urmează:

Consiliul orașenesc Durlești
Consiliul orașenesc Vatra
Consiliul orașenesc Codru
Consiliul orașenesc Vadul lui Vodă
Consiliul orașenesc Sîngera
Consiliul comunal Trușeni
Consiliul comunal Bubuieci
Consiliul comunal Cruzești
Consiliul comunal Tohatin
Consiliul comunal Grătiești
Consiliul comunal Stăuceni
Consiliul sătesc Ghidighici

Consiliul sătesc Budești
Consiliul sătesc Colonița
Consiliul orășenesc Ialoveni

5. Primăria municipiului Chișinău va elabora și propune spre aprobare Consiliului municipal Chișinău”, în termen de 60 de zile calendaristice din data aprobării prezentei decizii, conceptul și planul de acțiuni necesare pentru crearea unei asociații de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, care să permită gestionarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, prin delegare, în comun de către toate autoritățile publice locale din aria de servicii a S.A. „Apă-Canal Chișinău.

6. S.A. „Apă-Canal Chișinău” va înainta spre examinare Consiliului Municipal Chișinău, în termen de 30 de zile calendaristice din data prezentei decizii, proiectul de decizie pentru aprobarea modificărilor la Contractul de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare din 13.03.2015, astfel încât reflectată valoarea redevenței aprobată prin prezenta decizie, precum și să fie asigurată acumularea și transferul pe contul Primăriei municipiului Chișinău a mijloacelor necesare pentru plata de către Primăria municipiului Chișinău a serviciului datoriei față de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Europeană de Investiții conform pe împrumuturile investiționale contractate pe 19.12.2013, precum și un mecanism actualizat de finanțare din fondul de dezvoltare prevăzut la art. 36¹ din Legea 303/2013 a investițiilor în sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare gestionate.

7. Primarul General al municipiului Chișinău va asigura controlul executării prevederilor prezentei decizii.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ

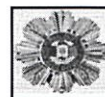
**SECRETAR INTERIMAR
AL CONSILIULUI**

Adrian TALMACI

SOCIETATEA PE ACȚIUNI „APĂ-CANAL CHIȘINĂU”

str. Albișoara nr. 38, MD 2005,
mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. 022 25-69-01, tel/fax: 022 22-23-49,
e-mail: acc@acc.md, web: www.acc.md

Titulară a Ordinului
„Gloria Muncii”
12.12.2012

ISO 9001 Certificat nr.085C
ISO 14001 Certificat nr.027M
ISO 45001 Certificat nr.015HS
ISO 50001 Certificat nr.002En
ISO 37001 Certificat nr.007AM

Nr. 02-25040 din 02.12.2022

Consiliul municipal Chișinău

La nr. _____ din _____

NOTĂ INFORMATIVĂ

Prin prezenta, solicităm ajustarea extraordinară a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare furnizat/prestat de către S.A. „Apă-Canal Chișinău” (ACC), conform prevederilor art. 35 alin. (5) și (5²) din Legea privind serviciul public de **alimentare** cu apă și de canalizare nr. 303/2013.

La examinarea solicitării urmează a se ține cont de următoarele:

a) ACC este un operator regional care prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare pentru circa o treime din populația țării, inclusiv capitala;

b) Ultima ajustare a tarifelor a fost aprobată de către ANRE în anul 2017, iar până în anul curent obligațiunile întreprinderii s-au majorat constant și substanțial, mai cu seamă în anul 2022, inclusiv conform angajamentelor asumate prin acordurile de împrumut încheiate cu BERD și BEI în anul 2013;

c) Împrumuturile au fost asigurate prin garanția oferită de către Consiliul municipal Chișinău, fapt care presupune angajamentul deplin al garantului de rambursare a împrumuturilor în cazul incapacității de plată a împrumutatului;

d) Legea 303/2013 include mecanismul de finanțare a investițiilor, inclusiv de rambursare a împrumuturilor investiționale, prin crearea fondurilor de dezvoltare alimentate din redevențe, nivelul cărora se aprobă de către autoritățile contractante și trebuie să țină cont de serviciul datoriei (art. 36 alin. (6), art. 36¹ (1));

e) Metodologia de calcul a tarifelor aprobată prin Hotărârea ANRE 489/2019 nu permite includerea în tarife a angajamentelor financiare față de organisme financiare care oferă împrumuturi investiționale fapt care vine în contradicție cu prevederile Legii 303/2013;

f) În afara interdicției de a include în tarife sursele necesare pentru acoperirea serviciului datoriei pe împrumuturile investiționale, Metodologia ANRE 489/2019 nu permite acoperirea unui spectru larg de costuri operaționale inevitabile, fiind extrem de restrictivă. Cheltuielile operaționale nerecunoscute de agenție în scop tarifar nu participă în (sunt excluse de către agenție din) tarifele pentru fiecare an calendaristic în parte, iar dacă tarifele nu sunt aprobate cu regularitate, cheltuielile operaționale nerecunoscute pentru acele perioade sunt luate în calcul în următorul exercițiu de aprobare a tarifelor sub formă de devieri tarifare;

Cod IBAN MD12PR002251166792001498, BC „ProCreditBank”; C/F 1002600015876; Cod TVA 0600920; Capitalul social 611 915 200 lei

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

g) În pofida majorării cheltuielilor operaționale și obligațiunilor de plată ale întreprinderii comparativ cu anul 2017, în 2018 ANRE a respins solicitarea ACC de ajustare a tarifelor, calificând-o ca neîntemeiată;

h) În anul 2019 întreprinderea nu a depus o cerere de ajustare a tarifelor pentru că la efectuarea calculului tarifelor fără abateri de la metodologia tarifară, tarifele urmau să scadă, fapt care ar fi produs un colaps financiar la întreprindere. În schimb, ACC a înaintat ANRE scrisoarea 01-958 din 15.07.2019, prin care au fost înaintate propunerile de modificare a metodologiei tarifară care ar fi micșorat caracterul restrictiv al acesteia. Însă cea mai importantă parte din acestea a fost respinsă;

i) În anul 2020 o solicitare de ajustare a tarifelor urma a fi depusă doar în situația în care ar fi fost aprobate „cheltuielile de bază” prevăzute de metodologia 489/2019. ACC a solicitat examinarea și aprobarea acestora prin scrisoarea 01-1596 din 05.09.2019. Însă din cauza multiplelor solicitări de informații suplimentare și lipsă de finalitate, prin scrisoarea 01-1469 din 27.05.2020, ACC a cerut ANRE inițierea unui control tematic care ar fi putut grăbi procesului de aprobare a cheltuielilor de bază. Controlul a fost inițiat pe data de 09.07.2020 (Delegația de control nr. 03/2020) și s-a încheiat odată cu adoptarea de către ANRE a Hotărârii 508 din 10.12.2020;

În procesul examinării raportului de control, întreprinderea și-a exprimat dezacordul cu constatările ANRE, pe care le-a expus în scrisoarea 01-3549 din 16.11.2020, însă cea mai mare parte din argumentele expuse nu a fost acceptată, invocând faptul că acestea contravin metodologiei tarifară, dar fără a fi invocată încălcarea legislației și altor acte normative;

j) Ca urmare a controlului efectuat, ANRE a aprobat cheltuielile de bază pentru anul 2020 prin Hotărârea 352 din 24.12.2020. Conform acesteia, cheltuielile de bază pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare pentru anul 2020 constituiau 286,8 mil. lei, cu 63,7 mil. lei mai puțin decât a înaintat spre aprobare ACC. Pentru comparație, cheltuielile de bază pentru anul 2015 aprobate prin Hotărârea ANRE 41/2017 constituiau 269,4 mil. lei. Creșterea cheltuielilor de bază aprobată de ANRE pentru intervalul 2017-2020 a constituit 6,5%, în condițiile unei inflații de 35,4% constatată de Biroul Național de Statistică (Ianuarie 2015 – Decembrie 2019).

k) În anul 2021 întreprinderea nu a depus o cerere de ajustare a tarifelor din două motive. În primul rând din cauza că la efectuarea calculului tarifelor fără abateri de la reglementarea tarifară, fără a ține cont de redevențe, tarifele urmau să scadă, fapt care ar fi produs un colaps financiar la întreprindere. În cel de-al doilea rând, pentru că procesul de delimitare a proprietății publice nu a fost asigurat de către nicio o parte implicată (APL-urile) și nu a fost posibilă includerea în tarife a redevențelor. ACC a depus eforturi substanțiale pentru a pregăti un inventar al activelor care constituie sisteme publice de alimentare cu apă și de canalizare, precum și a setului de proiecte de decizii pentru transmiterea infrastructurii tehnico-edilitare publice autorităților publice locale. Totuși, în cursul anului 2021 redevențele nu au fost incluse în contractele de delegare a gestiunii, iar ANRE a informat APL-urile și operatorii prin scrisoarea 05-01/3742 din 29.10.2021, că în calculul tarifelor, pentru

infrastructura tehnico-edilitară publică nu vor fi acceptate amortizări ca anterior, ci doar redevențe, strict în condițiile prevăzute de Legea 303/2013.

Procesul de documentare a infrastructurii tehnico-edilitare publice este asigurat de către ACC prin digitalizarea informațiilor folosind un soft specializat de tip GIS. În procesul de digitalizare s-a constatat că lungimea reală a rețelelor de apă gestionată (prin care este asigurată prestarea serviciului) este de circa 4 mii km, iar cea de canalizare de circa 2 mii km, pe când redevențele au fost calculate pentru o lungime de 2 ori mai mică, atât pentru apă, cât și pentru canalizare. Cauza acestor discrepanțe este faptul că o mare parte din rețele construite și deținute în proprietate de către instituții publice, întreprinderi și persoane fizice nu au fost transmise nici operatorului, nici APL-urilor. Situația urmează a fi corectată în procesul delimitării proprietății publice în conformitate cu Legea 29/2018, de care poartă responsabilitate autoritățile publice;

l) Având în vedere creșterile substanțiale de prețuri la resursele energetice, care au început încă la finele anului 2021, în anul 2022 ACC a solicitat ajustarea extraordinară a tarifelor, care nu a avut finalitate din aceleași cauze menționate mai sus. O cronologie însoțită de detalii se anexează;

m) În anul 2022, prin Decizia CMC 3/11 din 27.04.2022, a fost înregistrată transmiterea infrastructurii tehnico-edilitare publice care anterior era reflectată pe bilanțul contabil al ACC. Transmiterea a fost efectuată doar către unicul acționar (Consiliul municipal Chișinău), care urmează să asigure în continuare delimitarea proprietății publice în conformitate cu Legea 29/2018;

n) Transmiterea infrastructurii tehnico-edilitare publice a permis aprobarea de către Consiliul municipal Chișinău prin Decizia 3/12 din aceeași dată a redevențelor în cuantum de 82,2 mil. lei. Pentru moment, redevențe au fost aprobate doar în cadrul contractului de delegare a gestiunii încheiat între Consiliul municipal Chișinău și ACC, având în vedere că deținerea în proprietate a infrastructurii tehnico-edilitare publice aferentă serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare a fost confirmată conform rigorilor legislației, cu detaliierile necesare și prin decizie a consiliului local, doar în cazul municipiului Chișinău;

o) În a doua jumătate a anului curent deja s-au produs o serie de majorări de prețuri la resursele vitale achiziționate necesare pentru prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. În luna noiembrie 2022 se așteaptă o dublare a prețului pentru energia electrică;

p) Din cauza neîntineririi cerințelor privind gradul de îndatorare și acoperire cu venituri a serviciului datoriei, ACC nu poate trage partea restantă a împrumuturilor contractate de la BERD și BEI, dar și a grantului oferit de UE pentru finalizarea lucrărilor în cadrul programului de investiții prioritare. Respectiv, este acum în imposibilitatea onorării obligațiunilor față de unii antreprenori;

q) Serviciul datoriei față de BERD și BEI, în anul 2022 depășește 82 mil. lei, iar în anul 2023 va depăși 114 mil. lei, în cazul în care moneda națională nu se va deprecia. Tarifele existente nu includ și nu pot asigura colectarea mijloacelor necesare pentru acoperirea unor asemenea obligațiuni;

r) Consiliului municipal Chișinău, care are atât calitatea de acționar unic al ACC, cât și calitatea de garant al împrumuturilor oferite de BERD și BEI, i-a fost

propusă cesionarea acestora, fapt care va permite deblocarea finanțării restante și posibilitatea aprobării tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în conformitate cu art. 35 alin. (5) de către autoritățile publice locale de nivelul 1. Menționăm, că în condiții ordinare, competența de aprobare a tarifelor aparține autorităților publice locale și, doar în cazul delegării dreptului sau în condițiile existenței unor acorduri internaționale de finanțare a investițiilor, conform art. 35 alin. (13) din Legea 303/2013, această competență îi revine ANRE. Cesionarea împrumuturilor ar însemna că ACC nu va mai avea calitatea de împrumutat, deci nu va activa în condițiile art. 35 alin. (13) din Legea 303/2013.

Aplicarea tarifelor pentru serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare neajustată la valoarea cheltuielilor operaționale și a serviciului datoriei pe împrumuturile investiționale oferite de organisme financiare internaționale sunt cauza situației financiare excepționale în care se află întreprinderea. Neajustarea în continuare a acestora riscă să provoace incapacitatea de plată în timpul imediat următor.

Ținând cont de cele menționate, solicităm ajustarea extraordinară a tarifelor după cum urmează:

Specificare	SAP	SAT	SC	Total AC	SAP +SC
Tarife aprobate în anul 2017, lei/m3					
Tarife medii	9,52	6,69	3,74	13,18	13,26
incl. consumatori casnici	8,65	x	2,04	x	10,69
consumatori non-casnici	13,29	6,69	10,26	x	23,55
Propus spre aprobare, lei/m3					
Tarife medii	17,84	6,69	8,02	25,53	25,87
incl. consumatori casnici	17,84	x	7,44	x	25,28
alți consumatori	17,84	6,69	10,26	x	28,10
Devieri absolute, lei/m3					
Tarife medii	+8,33	-	+4,28	+12,36	+12,61
incl. consumatori casnici	+9,19	x	+5,40	x	+14,59
alți consumatori	+4,55	-	-	x	+4,55
Devieri relative %					
Tarife medii	+87,5%	-	+114,3%	+93,8%	+95,1%
incl. consumatori casnici	+106,3%	x	+264,7%	x	+136,5%
alți consumatori	+34,3%	-	-	x	+19,3%

Note:

a) *Tarifele nu includ TVA. TVA se va aplica suplimentar, conform prevederilor legislației fiscale. La data prezentei decizii, serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare prestat consumatorilor casnici este scutit de TVA, iar dacă este prestat consumatorilor non-casnici, atunci este suspendat impozitării la cota standard.*

b) *Având în vedere importanța socială înaltă a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, autoritățile publice urmează să definească și să aplice mecanisme de susținere prin compensare a creșterii sumelor care sunt facturate consumatorilor casnici în cazul majorării tarifelor.*

În afara tarifelor, în proiectul de decizie propus spre aprobare sunt incluse următoarele:

- Aprobarea nivelului redevențelor într-un quantum care ar permite acumularea mijloacelor necesare pentru plata de către împrumutat a serviciului datoriei față de BERD și BEI;

- Solicitare în adresa altor autorități publice locale din aria de servicii a ACC, pentru ca acestea să adopte deciziile prin care tarifele ar fi aprobate prin deciziile organului deliberativ, la același nivel ca și cel pentru mun. Chișinău;

- Identificarea unei soluții privind crearea unei asociații a autorităților publice locale contractate de ACC, în scopul gestionării în comun a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

În susținerea proiectului de decizie S.A. „Apă-Canal Chișinău” va prezenta adițional motivarea calcului mărimii tarifelor înaintate spre aprobare.

Anexe:

1. Opinie privind caracterul restrictiv al reglementării tarifelor prin Metodologia aprobată prin Hotărârea ANRE 489/2019;

2. Solicitățile de ajustare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare prestat de către S.A. „Apă-Canal Chișinău”, depuse în anul 2022, și mersul examinării acestora;

3. Proiectul de decizie al Consiliului municipal Chișinău „Cu privire la aprobarea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare furnizat/prestat de către S.A. „Apă-Canal Chișinău”;

4. Calculul tarifelor pentru anul 2022 pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare prestat de către S.A. „Apă-Canal Chișinău”;

5. Nota informativă la calculul tarifelor.

Cu respect,

Director general

Irina GUTNIC

Anexă la scrisoarea nr. 01- 25040
din 01.11.2022

Opinie privind caracterul restrictiv al reglementării tarifelor prin Metodologia aprobată prin Hotărârea ANRE 489/2019

Metodologia este restrictivă și nu permite aprobarea unor tarife care să acopere nici costurile operaționale, nici necesarul de finanțare a investițiilor sau serviciului datoriei pe împrumuturile investiționale.

Cele mai importante norme restrictive sunt enumerate mai jos:

1. Este obligatoriu calculul cheltuielilor pe durata unui an calendaristic, respectiv a tarifelor medii anuale. Însă, o asemenea normă restrictivă nu permite acoperirea variațiilor substanțiale a cheltuielilor în cursul anului.
2. Este restricționat volumul de apă intrat în sistem, iar cheltuielile cu energia electrică și taxa pentru apă sunt acceptate în scop tarifar doar în limita acestui volum, fapt care nu permite niciodată acumularea prin tarife a sumelor necesare pentru plata la buget a taxei pe apa captată și a facturii pentru energia electrică.
3. Cheltuielile cu personalul acceptate în scop tarifar nu țin cont de convențiile colective la nivel național și de ramură, obligatorii pentru orice angajator, dar nici de competitivitatea salariilor pe piața muncii, fapt care lasă operatorii fără surse pentru achitarea unei părți din salarii, un permite plata salariilor competitive și nu permite angajarea personalului pe locurile vacante.
4. Redevențele și amortizările acceptate în scop tarifar ignoră normele contabile și starea reală a activelor. Sunt luate în calcul doar activele existente și doar costul lor istoric, fapt care nu permite acumularea prin tarife a surselor necesare în scopuri investiționale.
5. Nu există și nu se permite includerea în componența tarifelor vreo componentă care să asigure corelarea capacității de plată a operatorilor și serviciul datoriei pe împrumuturile investiționale.
6. Nu este permisă folosirea mijloacelor obținute din aplicarea tarifelor în alt scop decât au fost prevăzute în structura tarifului aprobat, cum ar fi pentru energia electrică, cheltuieli cu personalul, taxa pentru apă, etc. Însă, toate restricțiile de mai sus impun folosirea mijloace obținute din aplicarea tarifelor pentru plata obligațiunilor în ordinea priorității, care nu corespunde structurii tarifelor aprobate, cum ar fi, amortizări pentru plata impozitelor, energiei electrice, salariilor, materialelor sau a celor prevăzute pentru materiale și servicii – pentru energia electrică, etc.

Lista de mai sus este sumară și poate fi completată și detaliată.

Departamentul analize economice
al S.A. „Apă-Canal Chișinău”,
Denis Cîșlari

Anexă la scrisoarea nr. 01- 25040
din 01.11.2022

Solicitățile de ajustare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare prestat de către S.A. „Apă-Canal Chișinău”, depuse în anul 2022, și mersul examinării acestora

Solicitarea 1 – scr. nr. 01-3289 din 08.02.2022

Având în vedere majorările substanțiale de prețuri la resursele energetice și reactivi, dar și obligația de a majora salariul minim și cheltuielile cu personalul, ACC a înaintat ANRE solicitarea de ajustare extraordinară a tarifelor pentru apă și canalizare prin scrisoarea nr. 01-3289 din 08.02.2022. Tariful mediu total propus spre aprobare constituia 15,79 lei/m³ de apă și canalizare, în creștere cu 2,18 lei/m³ sau 16% față de tariful mediu total aprobat în anul 2017.

Această solicitare a fost respinsă de către ANRE prin scrisoarea 05-01/524 din 14.02.2022, fiind invocat faptul că în conformitate cu metodologia tarifară 489/2019 nu se respectă condiția creșterii cu peste 5% a nivelului costurilor reglementate (limitate în conformitate cu regulile stabilite de ANRE), fiind ignorate creșterile reale de prețuri la resursele achiziționate, a cheltuielilor și obligațiunilor. Suplimentar, a fost invocată lipsa unei decizii complementare a ANRE de aprobare consumurilor tehnologice și pierderilor de apă, precum și a redevenței aprobate prin contractele de delegare a gestiunii semnate corespunzător.

Solicitarea 2 – scr. nr. 01-6766 din 25.03.2022, completată prin scr. nr. 01-11527 din 25.05.2022

ACC a considerat nejustificată decizia ANRE de respingere a solicitării de ajustare extraordinară a tarifelor din 08.02.2022 și, ca urmare a variației frecvente a factorilor inflaționiști, a depus repetat o solicitare de ajustare a tarifelor pe 25.03.2022 (scrisoarea nr. 01-6766), cu mențiunea că componenta de redevență urmează a fi transmisă pe parcursul examinării, având în vedere că întreprinderea se afla în proces de pregătire proiectului de decizie a Consiliului municipal Chișinău de transmitere a infrastructurii tehnico-edilitare public și a amendamentului necesar la contractul de delegare gestiunii.

Prin scrisoarea 05-01/1170 din 31.03.2022, ANRE că a anunțat că a admis această solicitare de ajustare a tarifelor și a început examinarea, doar în regim de ajustare anuală ordinară, deși ACC nu dispunea de întregul set de anexe obligatorii la solicitarea de ajustare ordinară a tarifelor, inclusiv nu exista încă o decizie a ANRE de aprobare a consumurilor tehnologice și pierderilor de apă și nu au fost încă emise situațiile financiare pentru anul precedent.

În procesul examinării ANRE a solicitat mai multe informații suplimentare, care au fost prezentate de către ACC în totalitate. Informația privind redevența a fost depusă separat (scrisoarea nr. 01-11527 din 25.05.2022), împreună cu propunerea actualizată de ajustare a tarifelor, ca urmare a includerii în calcule a redevenței.

Conform scr. nr. 01-11527 din 25.05.2022, tariful mediu total propus spre aprobare constituia 17,66 lei/m³ de apă și canalizare.

Într-un final, ANRE a comunicat neoficial rezultatele examinării, care au rezultat într-un tarif mediu fără includerea devierilor tarifare de 12,32 lei/m³ apă și canalizare, iar cu includerea devierilor tarifare – de 3,85 lei/m³ apă și canalizare. Dacă un asemenea tarif ar fi fost aprobat, întreprinderea urma să declare imediat incapacitatea de plată și, din acest considerent, prin scrisoarea 01-16178 din 04.07.2022 a solicitat suspendarea examinării.

Referință la actele prin care au fost aprobate și puse în aplicare, solicitările de examinare și răspunsurile primite	Data punerii în aplicare a tarifelor aprobate, calitative	Tarife medii fără TVA luate în calcul la aprobarea celor diferențiate				
		AP	AT	A	C	T
Decizia CMC 7/8 din 11.10.2007, Hotărârea ANRE 263 din 15.10.2007	12.10.07, 19.10.07	5,71	5,83	5,72	2,70	8,42
<i>inclusiv consumatori casnici</i>		4,42	-	-	0,65	5,07
<i>consumatori noncasnici</i>		11,14	-	-	9,00	20,14
Decizia CMC 8/11 din 15.09.2009, Hotărârea ANRE 351 din 18.09.2009	18.09.09, 22.09.09, 01.10.09.	8,98	6,69	8,86	3,31	12,17
<i>inclusiv consumatori casnici</i>		8,06	-	-	1,13	9,19
<i>consumatori noncasnici</i>		12,70	-	-	10,26	22,96
Hotărârea ANRE 203 din 19.05.2017 – ÎN VIGOARE	26.05.17	9,57	8,86	9,54	4,07	13,61
<i>inclusiv consumatori casnici</i>		8,65	-	-	2,04	10,69
<i>consumatori noncasnici</i>		13,29	-	-	11,17	24,46
Solicitarea ACC 01-3289 din 08.02.2022 respinsă, scrisoarea ANRE 05-01/524 din 14.02.2022	2022 extraordinara respinsă	10,16	10,16	10,16	5,63	15,79
Solicitarea ACC 01-6766 din 25.03.2022 (admisă, scrisoarea ANRE 05-01/1170 din 31.03.2022), cu ajustările și completările expediate cu scr. 01-11527 din 25.05.2022, examinare suspendată prin scr. ACC 01-16178 din 04.07.2022	respinsă	12,04	11,66	12,03	5,63	17,66
Opinia neoficială a ANRE fără includerea devierilor tarifare	informație neof.	8,50	7,56	8,47	3,85	12,32
Opinia neoficială a ANRE cu includerea devierilor tarifare	informație neof.	2,51	-0,73	2,41	1,44	3,85
Estimare actualizată a tarifelor necesare efectuată de către ACC la situația din 10.10.2022, menționat în adresările către ADR Centru, MIDR, finanțatorul proiectului Alimentarea cu apă a Moldovei Centrale, Guvern, CSE		17,84	16,24	17,80	8,02	25,82

Notă: A - apă, AP - apă potabilă, AT - apă tehnologică, C - canalizare, Tap+c - total apă potabilă și canalizare, T - total apă și canalizare.

Ca urmare a invitației prin email lansată de către ANRE, adresată tuturor operatorilor, pentru a depune propuneri de modificare a metodologiei tarifare 489/2019, pe data de 26.07.2022 (scr. nr. 01-17846) ACC a comunicat ANRE opinia că metodologia tarifară 489/2019 este extrem de restrictivă, fiind necesară o revizuire substanțială, iar aplicarea acesteia cu ajustări minore sau fără modificări va conduce inevitabil la insolvența operatorilor.

La scurt timp, pe data de 05.08.2022, ANRE a anunțat despre inițierea procedurii de consultări publice pentru proiectul său de modificare a metodologiei tarifare 489/2019. ACC a examinat proiectul de decizie și a informat ANRE că propunerile propuse spre examinare vor înăspri și mai mult metodologia tarifară. Pe 25.08.2022, ACC a depus la ANRE propuneri radicale de modificare a metodologiei tarifare (scr. 01-20595), însă nici până în prezent nu există o finalitate a acestui proces pentru a putea constata dacă propunerile ACC au fost acceptate sau respinse, parțial sau în totalitate.

În paralel, având în vedere că la nivelul Comisiei mediu și dezvoltare regională a Parlamentului RM a fost creat un grup de lucru pentru modificarea Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303/2013, ACC a depus scrisoarea 01-16194 din 04.07.2022 cu propunerile de ajustare a legii pentru a facilita inclusiv ajustarea de către ANRE a metodologiei tarifare pentru ca aceasta să devină mai puțin restrictivă. Grupul de lucru menționat încă nu s-a convocat în vreo ședință, deși pe data de 17.10.2022 (scrisoarea 01-23897) ACC a solicitat convocarea grupului de lucru cât mai curând posibil.

Departamentul analize economice
al S.A. „Apă-Canal Chișinău”,
Denis Cișlari

Anexă la scrisoarea nr. 01-25040 din 01.11.2022

Calculul tarifelor pentru anul 2022 pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare prestat de către S.A. „Apă-Canal Chișinău”

Specificare	UM	Aprobat in 2017					Solicitară actualizată pentru 2022					Calculare actualizate comparativ cu solicitarea din 25.03.2022				
		SAP	SAT	SAP+SAT	SC	Total AC	SAP	SAT	SAP+SAT	SC	Total AC	SAP	SAT	SAP+SAT	SC	Total AC
CHELTUIELI, VENITURI ȘI VOLUMELE ANUALE																
Cheltuieli de baza	lei	208 898 491	5 750 075	214 648 566	86 625 376	301 273 942	340 026 293	10 941 988	350 968 281	154 540 488	505 508 770	+131 127 802	+5 191 914	+136 319 716	+67 915 112	+204 234 827
Cheltuielile materiale, CM	lei	31 117 730	822 870	31 940 600	19 660 652	51 601 252	56 674 696	1 764 994	58 439 690	22 345 932	80 785 621	+25 556 966	+942 124	+26 499 089	+2 685 279	+29 184 369
Cheltuielile cu personalul, CP	lei	136 930 442	3 704 812	140 635 254	54 178 011	194 813 264	236 741 217	7 743 239	244 484 455	118 747 689	363 232 144	+99 810 775	+4 038 427	+103 849 202	+64 569 678	+168 418 880
Cheltuielile de întreț. și exploatare, CIE	lei	30 374 509	967 033	31 341 541	9 365 160	40 706 701	36 288 692	1 126 959	37 415 651	8 898 621	46 314 273	+5 914 183	+159 927	+6 074 110	+466 539	+5 607 571
Cheltuielile de distribuire, CD	lei	6 350 210	151 770	6 501 981	2 043 791	8 545 772	6 271 901	187 675	6 459 576	2 744 194	9 203 769	-78 310	+35 905	-42 405	+700 402	+657 998
Cheltuielile administrative, CA	lei	4 125 600	103 590	4 229 190	1 377 762	5 606 953	4 049 788	119 122	4 168 909	1 804 053	5 972 963	-75 812	+15 532	-60 281	+426 291	+366 010
Alte cheltuieli incluse în tarife	lei	171 359 662	4 425 323	175 784 985	53 483 459	229 268 444	420 739 388	10 404 570	431 143 959	171 233 696	602 377 654	+249 379 726	+5 979 247	+255 358 974	+117 750 237	+373 109 210
Cheltuielile privind amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale, CAI	lei	34 035 816	1 021 322	35 057 138	11 106 039	46 163 177	10 833 911	350 745	11 184 655	4 133 292	15 317 947	-23 201 906	-670 577	-23 872 482	-6 972 747	-30 845 229
Redevența, RDV	lei	-	-	-	-	-	62 669 280	1 781 856	64 451 136	35 471 362	99 922 498	+62 669 280	+1 781 856	+64 451 136	+35 471 362	+99 922 498
Chelt. pt energia electrică procurată, CEE	lei	93 969 769	3 090 995	97 060 764	37 271 933	134 332 697	304 232 883	7 882 485	312 115 368	123 307 097	435 422 465	+210 263 114	+4 791 490	+215 054 603	+86 035 164	+301 089 768
Cheltuieli privind achiziționarea contoarelor de apă, CAC	lei	1 448 532	-	1 448 532	x	1 448 532	1 156 943	-	1 156 943	x	1 156 943	-291 588	x	-291 588	x	-291 588
Alte cheltuieli ale operatorului, AC = TA +TVA	lei	41 905 545	313 006	42 218 551	5 105 487	47 324 039	41 846 371	389 485	42 235 856	8 321 945	50 557 801	-59 174	+76 478	+17 305	+3 216 458	+3 233 762
-taxa pentru apa extrasă (capitată), TA	lei	7 261 779	238 865	7 500 644	x	7 500 644	7 948 697	245 083	8 193 779	x	8 193 779	+686 918	+6 217	+693 135	x	+693 135
-TVA	lei	31 930 454	x	31 930 454	4 074 424	36 004 878	29 198 229	x	29 198 229	6 392 017	35 590 246	-2 732 224	x	-2 732 224	+2 317 593	-414 632
-alte impozite, taxe și plăți regulatorii, AIT și PR	lei	1 319 826	37 297	1 357 123	511 848	1 868 972	3 034 286	97 770	3 132 057	1 235 402	4 367 459	+1 714 461	+60 473	+1 774 934	+723 554	+2 498 487
-fondul de rulment, FR (α/365 x Cheltuielile eligibile x Rd, α = 10 zile)	lei	1 393 486	36 844	1 430 330	519 214	1 949 545	1 665 159	46 632	1 711 791	694 525	2 406 316	+271 673	+9 788	+281 461	+175 311	+456 772
Total cheltuieli reglementate	lei	380 258 153	10 175 398	390 433 551	140 108 835	530 542 386	760 765 681	21 346 559	782 112 240	325 774 184	1 107 886 424	+438 007 528	+11 171 161	+391 678 689	+185 665 348	+577 344 038
Reabilitare	lei	26 176 829	823 681	27 000 509	5 809 864	32 810 374	22 822 970	640 397	23 463 367	9 773 226	33 236 593	-3 353 858	-183 284	-3 537 142	+3 963 361	+426 219
Devieri tarife	lei	1 366 541	1 417 812	2 784 353	16 577 369	19 361 723	-	-	-	-	-	-1 366 541	-1 417 812	-2 784 353	-16 577 369	-19 361 723
Venit reglementat	lei	407 801 523	12 416 891	420 218 413	162 496 069	582 714 482	783 588 652	21 986 955	805 575 607	335 547 409	1 141 123 016	+437 578 712	+9 570 065	+385 357 194	+173 051 340	+558 408 534
Volumul serviciilor, m3	m3	42 624 891	1 402 082	44 026 973	39 932 575	x	43 913 900	1 354 000	45 267 900	41 815 800	x	+1 289 009	-48 082	+1 240 927	+1 883 225	x
VALORI UNITARE																
Cheltuieli unitare	lei/m3	8,91	7,26	8,87	3,50	12,37	17,32	15,77	17,28	7,79	25,07	+8,41	+8,51	+8,41	+4,29	+12,70
Cheltuieli de bază	lei/m3	4,90	4,10	4,88	2,17	7,05	7,74	8,08	7,75	3,70	11,45	+2,84	+3,98	+2,87	+1,53	+4,40
Amortizare imobilizări	lei/m3	0,80	0,73	0,80	0,28	1,08	0,25	0,26	0,25	0,10	0,35	-0,55	-0,47	-0,55	-0,18	-0,73
Redevența, RDV	lei/m3	-	-	-	-	-	1,43	1,32	1,42	0,85	2,27	+1,43	+1,32	+1,42	+0,85	+2,27
Energie electrică	lei/m3	2,20	2,20	2,20	0,93	3,13	6,93	5,82	6,89	2,95	9,84	+4,73	+3,62	+4,69	+2,02	+6,71
Achiziționarea contoarelor de apă	lei/m3	0,03	-	0,03	x	0,03	0,03	-	0,03	x	0,03	-	x	-	x	-
Taxa pentru apă	lei/m3	0,17	0,17	0,17	x	0,17	0,18	0,18	0,18	x	0,18	+0,01	+0,01	+0,01	x	+0,01
TVA	lei/m3	0,75	x	0,73	0,10	0,83	0,66	x	0,65	0,15	0,80	-0,09	x	-0,08	+0,05	-0,03
Alte impozite și plăți regulatorii	lei/m3	0,03	0,03	0,03	0,01	0,04	0,07	0,07	0,07	0,03	0,10	+0,04	+0,04	+0,04	+0,02	+0,06
Fondul de rulment	lei/m3	0,03	0,03	0,03	0,01	0,04	0,04	0,03	0,04	0,02	0,06	+0,01	-	+0,01	+0,01	+0,02
Rentabilitatea	lei/m3	0,61	0,59	0,61	0,15	0,76	0,52	0,47	0,52	0,23	0,75	-0,09	-0,12	-0,09	+0,08	-0,01
Devieri tarife	lei/m3	0,03	1,01	0,06	0,42	0,48	-	-	-	-	-	-0,03	-1,01	-0,06	-0,42	-0,48
Tarife medii	lei/m3	9,57	8,86	9,54	4,07	13,61	17,84	16,24	17,80	8,02	25,82	+8,27	+7,38	+8,26	+3,95	+12,21

Director general, Irina GUTNIC

Director economic, Galina BEDNARSCAIA

Exec.: Denis Cișlari